

Vergaderjaar 2017–2018

21 501-32

Landbouw- en Visserijraad

Nr. 1096

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 maart 2018

De vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft mij tijdens het algemeen overleg van 8 februari jl. (Kamerstuk 33 835, nr. 76) verzocht een reactie te geven op het rapport van Oceana, «The impact of the EU IUU Regulation on seafood trade¹». Dit rapport heeft de nodige media-aandacht gekregen waarbij werd gesteld dat Nederland een spil zou zijn in de handel in illegale tonijn uit Thailand. Met deze brief geef ik mijn reactie op dit rapport.

Gele IOO-kaart van Thailand

Thailand is een belangrijke exporteur van visserijproducten. In verband met illegale visproducten heeft Thailand sinds 2015 een gele IOO-kaart van de Europese Commissie. IOO staat voor illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij. Met haar IOO-kaarten systeem wil de Europese Commissie de IOO-visserij aanpakken. Een gele IOO-kaart voor Thailand betekent, in tegenstelling tot een rode IOO-kaart, geen importverbod naar de EU. Het betekent dat de Europese Commissie vindt dat Thailand niet genoeg middelen of inzet heeft om IOO-visserij te bestrijden. Een strengere toezicht op de invoer van de visproducten, waaronder tonijn, uit Thailand is dan nodig. De Europese Commissie voert namens de Europese Unie gesprekken met de Thaise overheid over verbeteringen in de controles.

Rapport en aanbevelingen van Oceana

Oceana heeft samen met een Environmental Justice Foundation, The Pew Charitable Trusts, en WNF onderzoek gedaan naar de verschuivingen van de Europese invoer van visproducten uit derde landen met een IOO-kaart. Het rapport constateert dat de invoer van visproducten in bepaalde

¹ Rapport Oceana, «The impact of the EU IUU Regulation on seafood trade», d.d. 5 februari 2018, <http://eu.oceana.org/en/publications/reports/impact-eu-iuu-regulation-seafood-trade-flows>

EU-lidstaten uit verschillende landen met een IOO-kaart zijn gedaald. In andere lidstaten is er juist een stijging van invoer (en doorvoer in de EU) van bepaalde visproducten.

Zo wordt geconstateerd dat er na 2015 meer verwerkte tonijn uit Thailand naar Nederland wordt ingevoerd, en via Nederland naar Spanje en Duitsland.

Er wordt vervolgens een verband gelegd tussen de toename van geïmporteerde verwerkte tonijn uit Thailand en tekortkomingen van de importcontroles in de Nederlandse havens. Het rapport bevat tot slot een aantal aanbevelingen voor het verbeteren van invoercontroles bij de Europese grens. De belangrijkste aanbevelingen zijn gericht op verbeteren van samenwerking tussen lidstaten en derde landen, en het gebruiken van strategische handelsmonitoring en verschuivingen in import en export als instrument voor het signaleren van mogelijke IOO-activiteiten.

Toezicht en controle in Nederland

In het kader van toezicht en controle volgt Nederland de aanwijzingen van de Europese Commissie en geeft op die manier uitvoering aan de Europese IOO-verordening. Concreet betekent dit dat op verzoek van de Europese Commissie alle zendingen uit risicolanden, inclusief landen met een gele IOO-kaart, ongeacht de productsoort, worden gecontroleerd. Zo werden vanaf 2016 alle zendingen uit Thailand aangehouden en gecontroleerd. In verband met gebrek aan geconstateerde onregelmatigheden van producten uit Thailand heeft de NVWA besloten om per 1 januari 2018 te stoppen met het aanhouden en verificatie vooraf van partijen uit Thailand. Er worden nu steekproef verificaties uitgevoerd.

Ook Vietnam heeft in oktober 2017 een gele IOO-kaart gekregen van de Europese Commissie. Sindsdien richt de NVWA zijn inzet op de zendingen uit Vietnam. Alle zendingen uit dit land worden nu aangehouden en gecontroleerd door de NVWA.

Voor wat betreft de rol van Nederland in de handel in tonijn uit Thailand, constateer ik dat de stijgende trend van invoer van verwerkte en ingeblikte tonijn er al was vóór de gele IOO-kaart voor Thailand was vastgesteld. Daarom zie ik geen direct verband met de controles aan de Nederlandse kant. De stijging van invoer van visproducten via de Nederlandse havens kan meerdere redenen hebben, waaronder gunstige condities van de Nederlandse havens waar de visimporteurs graag gebruik van maken.

Ik heb kennisgenomen van de aanbevelingen in het rapport van Oceana. Met betrekking tot betere samenwerking tussen de lidstaten en derde landen kan ik bevestigen dat de Europese Commissie een constructieve samenwerking heeft met derde landen met een IOO-kaart, waaronder Thailand. Thailand heeft in de afgelopen maanden vooruitgang geboekt in het opvolgen van de aanbevelingen in de gele kaartprocedure. Ik heb echter nog geen informatie van de Europese Commissie gekregen over of en zo ja wanneer de gele kaart wordt ingetrokken.

Tenslotte is de Europese Commissie samen met een groep van 12 lidstaten, inclusief Nederland, bezig met het ontwikkelen van een EU-brede database.

Dit systeem gebruikt de gegevens van de vangstcertificaten voor handelsmonitoring met als doel om bij te dragen aan de controles van

visproducten. Naar verwachting kan dit systeem in 2019 worden gebruikt en wordt hiermee uitvoering gegeven aan de aanbeveling van Oceana over het gebruiken van strategische handelsmonitoring.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten